

تهیه و شناسایی غشای متخلخل PPO/PS برای نمک‌زدایی از طریق تقطیر غشایی تماس مستقیم (DCMD)

چکیده

روش جداسازی فاز بدون حلال^۱ (NIPS) برای تهیه غشاهای متخلخل صفحه تخت با استفاده از آلیاژ پلی‌فنیلین اکسید و پلی‌استایرن^۲ (PPO/PS) مورد استفاده قرار گرفت. عملکرد نمونه‌های آماده شده در یک مجموعه آزمایشی تقطیر غشایی تماس مستقیم^۳ (DCMD) بررسی گردید. غشاهای آماده شده با استفاده از میکروسکوپ الکترونی روبشی نشر میدانی^۴ (FESEM)، مادون قرمز تبدیل فوریه بازتاب کلی^۵ (ATR-FTIR)، میکروسکوپ نیروی اتمی^۶ (AFM) و پتانسیل زتا مورد بررسی قرار گرفتند. تعدادی از خواص دیگر، مانند تخلخل، زاویه تماس، و فشار ورود مایع^۷ (LEP)، اندازه‌گیری شدند. شار تراوه^۸ نیز در غلظت‌های مختلف خوراک (0 ppm تا 3500 ppm و 35000 ppm از NaCl^۹) و دماهای 0، 60 و 80 درجه سانتی‌گراد ارزیابی شده است. با توجه به نتایج، با افزایش دمای خوراک از 40 به 80 درجه سانتی‌گراد و ثابت نگه داشتن دمای تراوه در 22 درجه سانتی‌گراد، شار تراوه از 5/53 به 31/36 کیلوگرم بر متر مربع در ساعت افزایش یافت. تغییر غلظت خوراک از 0 تا 35000 ppm منجر به کاهش شار از 31/36 به 27/87 کیلوگرم بر متر مربع در ساعت گردیده است. در تمامی

---

1 non-solvent induced phase separation
2 polyphenylene oxide and polystyrene blend
3 direct contact membrane distillation
4 Field Emission Scanning Electron Microscopy
5 Attenuated total Reflection Fourier Transform Infrared
6 Atomic Force Microscopy
7 liquid entry pressure
8 permeate flux
9 sodium chloride (NaCl)

آزمون‌های DCMD، دفع بالای 99/9 درصد مشاهده شد. علاوه بر این، خواص ضد گرفتگی^{۱۰} و ضد جرم‌گیری^{۱۱} غشای تهیه شده مورد بررسی قرار گرفت. خواص ضد جرم‌گیری با افزودن CaCl_2 ^{۱۲} و Na_2SO_4 ^{۱۳} به محلول خوراک بررسی گردید. در شار نفوذ به‌طور قابل توجهی تغییری یافت نشد و دفع^{۱۴} بالای 99/8 درصد حفظ نموده شد. اسید هیومیک^{۱۵} (HA) در محلول خوراک منجر به گرفتگی و همچنین کاهش 20 درصدی در شار شد، اما دفع بالای 99/4 درصد حفظ شده است. علاوه بر این، سورفکتانت‌های SDS ^{۱۶} و CTAB ^{۱۷} به‌عنوان عامل رسوب‌دهنده به خوراک اضافه گردیدند و به‌دلیل پدیده خیس شدن^{۱۸}، مقدار دفع به ترتیب به 99/11 و 99/28 درصد کاهش یافت و این امر در حالی رخ داد که شار نفوذی پس از 4 ساعت از انجام فرآیند، به مقدار اندکی کاهش یافت.

کلمات کلیدی: تقطیر غشایی، نمک زدایی^{۱۹}، جدایی فازی^{۲۰}، غشای پلیمری^{۲۱}، PPO/PS.

نتیجه‌گیری

جداسازی فازی بدون حلال (NIPS) برای تهیه یک غشای متخلخل صفحه تخت آلیاژی جدید PPO/PS برای تقطیر غشایی (MD) استفاده گردید. غیر حلال (2-اتیل-1-هگزانول) به‌عنوان یک افزودنی در غلظت‌های مختلف

¹⁰ anti-fouling

¹¹ anti-scaling

¹² calcium chloride (CaCl_2)

¹³ sodium sulfate anhydrous (Na_2SO_4),

¹⁴ rejection

¹⁵ Humic acid

¹⁶ sodium dodecyl sulfate (SDS)

¹⁷ hexadecyltrimethylammonium bromide (CTAB)

¹⁸ wetting phenomenon

¹⁹ desalination

²⁰ phase inversion

²¹ polymeric membrane

به محلول فیلم‌کشی اضافه گردید. برای بررسی نمونه‌های آماده شده از آزمون‌های مختلفی استفاده شد. عملکرد تمام نمونه‌ها در یک فرآیند تقطیر غشایی تماس مستقیم (DCMD) مورد ارزیابی قرار گرفت. تمام نمونه‌های تهیه شده در این مطالعه آب‌گریز بودند، زاویه تماس بالای 98 درجه و دفع بالای 99/9 درصد داشتند. اثر دما و غلظت خوراک بر شار نفوذی نیز مورد بررسی قرار گرفت. شار تراوه با غلظت‌های خوراک بالاتر به دلیل کاهش فعالیت آب کاهش یافت و در دماهای بالاتر بر اساس رابطه دما و فشار بخار افزایش یافت. علاوه بر این، خواص ضدگرفتگی/ضدجرم‌گیری غشای PPO/PS با استفاده از رسوبات مختلف مورد ارزیابی قرار گرفت. در مقایسه با سایر محلول‌های خوراک، CTAB و SDS بارهای منفی بالاتر و نرخ دفع کمتری دارند. این نتیجه نشان می‌دهد که اثر کشش سطحی بر ترشوندگی مهم‌تر از دافعه الکترواستاتیکی^{۲۲} می‌باشد.

Reference

Rahimnia R, Pakizeh M. Preparation and characterization of PPO/PS porous membrane for desalination via direct contact membrane distillation (DCMD). *Journal of Membrane Science*. 2022 Dec 17:121297.

DOI: <https://doi.org/10.1016/j.memsci.2022.121297>

---

²² Electrostatic repulsion